

Wrocław, 18 sierpnia 2008 roku

WK.60/329/K-34/08

**Pan
Aleksander Bek
Wójt Gminy Przeworno**

**ul. Kolejowa 4
57-130 Przeworno**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 19 maja do 18 lipca 2008 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Przeworno. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz po podpisaniu 18 lipca 2008 r. przez Wójta i Skarbnika Gminy pozostawiono w jednostce.

Ponadto została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Przewornie. Na podstawie jej ustaleń zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do kierownika jednostki wystąpienie pokontrolne (przekazane Panu do wiadomości).

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Gminy, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Podejmowano na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli.

Kontrola wykazała jednak pewne nieprawidłowości i uchybienia spowodowane m.in. błędną interpretacją obowiązujących przepisów i niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu. Nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Sprawy organizacyjne

W prowadzonym w Urzędzie rejestrze upoważnień i pełnomocnictw wydanych przez Wójta nie zostały zarejestrowane pełnomocnictwa wydane dyrektorom jednostek organizacyjnych Gminy, wbrew postanowieniom § 21 ust. 1 pkt 4 instrukcji stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych (Dz.U. Nr 112 poz. 1319 ze zm.), zgodnie z którymi w Urzędzie winny być prowadzone centralne rejestry, w tym m.in. rejestr wydawanych upoważnień i pełnomocnictw. W trakcie kontroli rejestr ten został uzupełniony o przedmiotowe pełnomocnictwa.

W 2006 r. finansową kontrolę wewnętrzną wszystkich jednostek organizacyjnych zlecono firmie zewnętrznej. Kontrolą objęto 5% wydatków tych jednostek za 2005 r. W protokołach z przedmiotowych kontroli - kontrolujący jako podstawę przeprowadzania kontroli przywołał postanowienia art. 127 ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, mimo, iż w okresie przeprowadzania kontroli, tj. w okresie od 1 września do 30 listopada 2006 r. obowiązywała

już ustawa o finansach publicznych z 30 czerwca 2005 roku, w której zasady przeprowadzania kontroli co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych reguluje art 187. Również w 2007 r. kontrolę wewnętrzną podległych jednostek organizacyjnych zlecono firmie zewnętrznej, a objęto nią 5% wydatków poniesionych w 2007 r. we wszystkich jednostkach organizacyjnych Gminy. W związku z powyższym wbrew postanowieniom art. 187 ustawy o finansach publicznych nie przeprowadzono kontroli co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych poniesionych w 2006 r. W świetle przepisów art. 187 ust. 2 i 3 ustawy - „Przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego kontroluje przestrzeganie, przez podległe i nadzorowane przez siebie jednostki sektora finansów publicznych, realizacji procedur w zakresie celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, a kontrola ta obejmuje w każdym roku co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych”.

Księgowość i sprawozdawczość

W okresie objętym kontrolą obowiązujące w Urzędzie zasady (polityka) rachunkowości nie zawierały opisu systemu informatycznego oraz systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów, wbrew postanowieniom art. 10 ust. 1 pkt 3 lit c oraz pkt 4 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.). Zagadnienia te zostały uregulowane Zarządzeniem Wójta nr 85/2007 z 31 grudnia 2007 roku w sprawie ustalenia przyjętych zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonym w życie od 1 stycznia 2008 roku.

W obowiązującej „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych” nie zostały wskazane osoby upoważnione do dokonywania kontroli dokumentów pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym oraz do ich zatwierdzania, co uniemożliwiło sprawdzenie czy dowody księgowe, objęte kontrolą, podpisywane były przez osoby do tego uprawnione oraz czy stosownie do postanowień art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości kontrolowane dowody księgowe zawierały m.in. podpis osoby odpowiedzialnej za stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych.

W księgach rachunkowych sierpnia 2007 r. ujęto 10 faktur z lipca 2007 r., a w listopadzie 2007 roku ujęto 2 faktury z października 2007 r., wbrew postanowieniom art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z których wynika, iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Listy wypłat diet dla Przewodniczącego Rady Gminy i Przewodniczących Komisji księgowano bezpośrednio na koncie 400 „Koszty” z pominięciem konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, co było niezgodne z przepisami ujętymi w pkt II ust. 1 ppkt 39 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020), zgodnie z którymi konto 240 służy do ewidencji

krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Natomiast ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

W 2007 roku Gmina zapłaciła karę umowną w wysokości 3.302,30 zł za wypowiedzenie umowy na 3 numery abonenckie z PTK Centertel Sp. z o.o., którą ujęto w § 4360 „opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej” zamiast w § 4600 „kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych”, wbrew zasadom klasyfikacji budżetowej zawartej w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.).

Kontrola dokumentacji z przeprowadzonej w 2005 r. inwentaryzacji rzeczowych składników majątku metodą spisu z natury wykazała, że arkusze od nr 44 do nr 59 występują podwójnie, co było niezgodne z § 3 ust. 3 obowiązującej instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania, który stanowił, że arkuszom spisu z natury nadaje się kolejny numer. Ponadto z książki druków ścisłego zarachowania wynikało, że przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej pobrał 67 arkuszy spisu z natury a kontrolującym przedłożono 90 arkuszy. Różnica ta wynikała z niezawidencjonowania jednego bloczka druków ścisłego zarachowania w książce druków ścisłego zarachowania.

Ewidencji Funduszu Ochrony Środowiska nie prowadzono na koncie 853 „Fundusze pozabudżetowe”, co było niezgodne z pkt II ust. 1 ppkt 74 załącznika nr 2 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, zgodnie z którym do ewidencji stanu, zwiększeń i zmniejszeń funduszy celowych, funduszy motywacyjnych oraz innych funduszy specjalnego przeznaczenia służy konto 853.

Zobowiązania Gminy z tytułu dostaw, robót i usług wynikające z dowodów księgowych o numerach: 3402, 3409, 3410, 3419 z 2007 r. uregulowane zostały po wymaganym terminie, wbrew postanowieniom art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Opóźnienie wynosiło od 2 do 10 dni. Jednak z tytułu nieterminowego regulowania tych zobowiązań nie zapłacono karnych odsetek. Ponadto zobowiązania te jako zobowiązania wymagalne w łącznej kwocie 3.977,54 zł nie zostały wykazane w sprawozdaniach jednostkowych i zbiorczych Rb-28S i Rb-Z za 2007 r., czym naruszono postanowienia § 8 ust. 2 pkt 5 i § 12 pkt 4 załącznika nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781), zgodnie z którymi w kolumnie „zobowiązania wymagalne” wykazuje się zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone.

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2007 rok w rozdziale 75616 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od

czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych” w kolumnie 10 „Zaległości” zaniżono kwoty zaległości, odpowiednio: w podatku od nieruchomości o 996,44 zł, w podatku rolnym o 2.648,30 zł, a w podatku leśnym o 16,00 zł, co było niezgodne z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.), w świetle których – kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (prawidłowo prowadzonej).

W 2007 r. na koncie 226/01 „Długoterminowe należności budżetowe – hipoteki” po stronie Wn ujęto jedną operację księgową w kwocie 39.786,97 zł wynikającą z różnicy przypisu (147.443,47 zł) i odpisu (107.656,50 zł) hipotek w III kwartale 2007 roku, a po stronie Ma konta ujęto jedną operację księgową w kwocie 90.959,07 zł wynikającą z różnicy przypisu (38.135,00 zł) i odpisu (129.094,07 zł) hipotek wpisanych w IV kwartale 2007 roku co było niezgodnie z art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy o rachunkowości, oraz z treścią ekonomiczną konta 226 określoną w załączniku nr 2 do powoływanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, zgodnie z którą konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem, a w szczególności należności z tytułu prywatyzacji oraz należności zhipotekowanych. Na stronie Wn konta 226 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych przeksięgowanych do zhipotekowanych, w korespondencji z kontem 221. Na stronie Ma konta 226 ujmuje się ustanie hipoteki i przeksięgowanie należności do należności z tytułu dochodów budżetowych, w korespondencji z kontem 221.

W ewidencji księgowej Urzędu na koncie 221 nie ewidencjonowano należności z tytułu odsetek, co było niezgodne z § 7 ust 2 ww. rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, z którego wynikało, że odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Ponadto odsetki ze sprzedaży ratalnej, użytkowania wieczystego nieruchomości, najmu i dzierżawy mienia gminy, odsetki z lokat, odsetki należne z tytułu zgromadzonych środków na rachunkach bankowych (kapitalizacja), oraz odsetki naliczane wykonawcom za niedotrzymanie terminów wykonania zadania ujmowano w § 0920 „Pozostałe odsetki” w rozdziale 75616 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”, co było niezgodne z art. 16 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym dochody publiczne klasyfikuje się według działów i rozdziałów - określających rodzaj działalności i paragrafów - określających rodzaj dochodu oraz z § 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, który stanowi, że klasyfikację dochodów ustala się według działów, zgodnie z załącznikiem nr 1 do

rozporządzenia, rozdziałów, zgodnie z załącznikiem nr 2 oraz paragrafów dochodów zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia.

W 2006 r. Gmina zawarła umowę długoterminowego kredytu inwestycyjnego w wysokości 1.150.000,00 zł. Kredyt ten został zaciągnięty mimo, iż Rada Gminy nie podjęła stosownej uchwały w sprawie zaciągnięcia takiego kredytu, a Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu nie wydała opinii o możliwości spłaty przez Gminę zaciągniętego kredytu. Naruszono zatem postanowienie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), który stanowi, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów oraz postanowienie art. 83 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o udzielenie kredytu, organ wykonawczy tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu.

W Urzędzie w 2007 r. nie prowadzono ewidencji analitycznej z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, co było niezgodne z opisem do konta 221 zawartym w rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. W trakcie kontroli przedmiotowa ewidencja analityczna z podziałem na poszczególnych przedsiębiorców została założona.

Dochody budżetowe

Wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku Nr 8, poz. 60 ze zm.), nie dokonywano czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi deklaracjami w podatku od środków transportowych. Świadczyło o tym niekwestionowanie deklaracji, które nie zawierały informacji niezbędnych do ustalenia prawidłowej stawki podatku od środków transportowych m.in. takich jak dopuszczalnej masy pojazdu, dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, czy rodzaju zawieszenia. Pozytywnie należy jednak ocenić fakt, iż jeszcze w trakcie kontroli, organ podatkowy wszczął wobec 7 podatników postępowania wyjaśniające. Na podstawie zakończonych już w trakcie kontroli postępowań wyjaśniających oraz na podstawie złożonych deklaracji, organ podatkowy dokonał przypisu podatku za lata 2003-2008 na łączną kwotę 28.418 zł. Brak dokonywania czynności wynikających z art. 272 pkt 2 i 3 ustawy skutkowało również nieprawidłowościami w przypadku podatku od nieruchomości od osób prawnych. Z 8 podatników objętych kontrolą jeden powinien opłacać podatek od nieruchomości od osób fizycznych. Podatnik ten jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych obowiązany był do złożenia właściwemu organowi podatkowemu informację

o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających a organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania stosownie do postanowienia art 6 ust. 7 ustawy powinien ustalić podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy w drodze decyzji, a podatek powinien być płatny w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminach: do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Dodatkową konsekwencją takiego stanu rzeczy było to, że na koncie podatnika dokonano przypisu podatku rozpisując go na 12 miesięcznych rat zamiast na 4 kwartalne raty, a więc błędnie rozliczano wpłaty dokonane w 2007 roku przez podatnika, gdyż zarówno wysokość jak i terminowość wpłat traktowane były tak jakby płatności dokonywała osoba prawna.

Inny z podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych objętych kontrolą wykazał w deklaracji za 2006 i 2007 rok prócz gruntów związanych z działalnością gospodarczą o powierzchni 16.501 m² również grunty jako pozostałe o powierzchni 11.162 m², wbrew postanowieniom art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U z 2006 r. nr 121 poz. 884 ze zm.), zgodnie z którymi grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej są to grunty, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem gruntów związanych z budynkami mieszkalnymi, a także gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

Wystąpił również przypadek, w którym osoba prawna mimo, iż nie była właścicielem nieruchomości składała deklaracje i płaciła od niej podatek. W trakcie kontroli ustalono, iż właścicielem przedmiotowej nieruchomości były osoby fizyczne, które kupiły ją w 1999 r. od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a spółka wykorzystywała ją do prowadzonej działalności gospodarczej na podstawie umowy dzierżawy zawartej w 2003 r. Nieruchomość składała się z dwóch działek gruntu o łącznej powierzchni 4,2070 ha, na których posadowione były zabudowania. W ewidencji gruntów i budynków grunty określone są jako grunty rolne zabudowane BR11 – powierzchnia 4,1536 ha oraz jako rowy W – 0,0534 ha. Zatem obowiązek podatkowy ciążył na właścicielach nieruchomości i byli oni zobowiązani opłacać podatek wymierzony im w decyzji według najwyższych stawek przewidzianych dla nieruchomości związanych z działalnością gospodarczą stosownie do postanowień art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach lokalnych w związku z art. 1 ustawy o podatku rolnym. Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, iż kwota podatku od nieruchomości za 2006 r. została zaniżona o kwotę 40.487,30 zł w stosunku do zadeklarowanej przez dzierżawcę nieruchomości, a w 2007 r. zaniżenie podatku wyniosło 44.846 zł.

Zarówno wobec podatników podatku od środków transportowych jak i podatku od nieruchomości od osób prawnych organ podatkowy w trakcie kontroli wszczął postępowania wyjaśniające, które jednak w większości przypadków ze względu na złożoną problematykę nie zostały wyjaśnione w terminie zakończenia niniejszej kontroli.

Wobec podatników podatku od środków transportowych objętych kontrolą w przypadku dokonywania wpłat po terminie określonym w art. 11 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 roku nr 121 poz. 844 ze zm.) organ podatkowy naliczał i pobierał należne odsetki, jednak sposób ich naliczania naruszał postanowienie art 55 § 2 ustawy – Ordynacja podatkowa, gdyż pracownik z wpłat dokonanych przez podatników najpierw zaliczał koszty upomnienia, potem należność główną a dopiero na końcu odsetki. Nie wydawano ponadto postanowień o zarachowaniu wpłaty dokonanych po terminie na należność główną i odsetki naruszając w ten sposób postanowienie art 62 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z tym przepisem organ podatkowy w sprawie zaliczenia wpłaty na poczet zaległości podatkowych wydaje postanowienie, na które służy zażalenie. W trakcie kontroli pracownik odpowiedzialny za księgowość podatkową dokonał ponownie prawidłowego rozliczenia dokonanych wpłat przez podatników objętych kontrolą w wyniku czego na kontach trzech podatników dokonano odpisu na łączną kwotę 61 zł oraz na koncie jednego podatnika dokonano przypisu na kwotę 7,80 zł.

W okresie objętym kontrolą wbrew postanowieniom § 5 i § 6 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r. Nr 137 poz. 1541 ze zm.) organ podatkowy wobec dłużników w podatku od środków transportowych ograniczał się jedynie do wystawiania i przesyłania do nich upomnień, a w przypadku braku wpłaty po terminie określonym w upomnieniu nie wystawiał tytułów wykonawczych.

Ponadto wbrew postanowieniom art. 67a §1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa organ podatkowy wydając decyzję umorzeniową nr RF/3154/209/2007 dokonał umorzenia kosztów upomnienia. Zgodnie zaś z powołanym przepisem „Organ podatkowy, na wniosek podatnika w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prologacyjną”. Ustawodawca nie przewidział zatem możliwości umorzenia należności wynikających z upomnień wysyłanych do podatników. Mimo, iż przed wydaniem przedmiotowych decyzji organ podatkowy stosownie do postanowień art. 187 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa zbierał i w sposób wyczerpujący rozpatrywał materiał dowodowy to wbrew postanowieniom art. 210 § 1, § 4 i § 5 ustawy Ordynacja podatkowa wydawane decyzje nie zawierały uzasadnienia faktycznego, wskazującego fakty uznane przez organ za udowodnione, dowody, którym dał wiarę, oraz przyczyny, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności.

W wyniku kontroli prawidłowości ustalenia kwot skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień - bez ulg i zwolnień ustawowych oraz kwot dotyczących skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, oraz rozłożenia na raty oraz odroczenie terminu płatności wykazanych w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres od początku do dnia 31 grudnia 2007 r., stwierdzono, że:

- wysokość skutków obniżenia górnych stawek (kolumna nr 3) dla podatku od nieruchomości, podatku rolnym i podatku od środków transportowych została zniżona o łączną kwotę 177.005,98 zł,
- wykazana w kolumnie nr 4 dotyczącej skutków udzielonych ulg i zwolnień - bez ulg i zwolnień ustawowych w w/w podatkach kwota 7.297,00 zł dotyczyła kwot skutków wydanych w IV kwartale przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych oraz w sprawie rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności podatków a nie skutków udzielonych ulg wynikających odpowiednio z uchwały nr II/7/06 z 30 listopada 2006 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych i zwolnień w tym podatku na 2007 rok (zmienionej uchwałą nr III/20/06 z 15 grudnia 2006 roku) oraz z uchwały nr II/6/06 z 30 listopada 2006 roku w sprawie określenia wysokości podatku od nieruchomości i zwolnień od tego podatku na terenie gminy na 2007 rok (zmienionej uchwałą nr III/19/06 z 15 grudnia 2006 roku). Ze zwolnień określonych w powyższych uchwałach w 2007 roku skorzystał jeden podatnik podatku od nieruchomości oraz dwóch podatników podatku od środków transportowych łącznie na kwotę 6.219,70 zł,
- nie wykazano w kolumnie nr 5 dotyczących skutków decyzji w sprawie umorzeń zaległości podatkowych wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja Podatkowa na łączną kwotę 29.026,91 zł w tym: podatek od nieruchomości kwota 17.817,60 zł, podatek rolny kwota 11.198,31 zł oraz podatek leśny kwota 11 zł,
- w kolumnie nr 6 skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności nie wykazano skutków w kwocie 3.148,20 zł. Skutki te wynikały z decyzji nr: Fn.RN/3155/165/2007 z 22 listopada 2007 roku, na podstawie której podatnikowi o numerze konta 657 rozłożono zaległy podatek opłacany w formie łącznego zobowiązania pieniężnego w kwocie 2.442 zł na 9 rat, płatnych już w 2008 roku, czyli już w kolejnym okresie sprawozdawczym oraz nr Fn.RN/3155/70/2007 z 10 kwietnia 2007 roku na podstawie której podatnikowi o numerze konta 1899 organ podatkowy rozłożył zaległy podatek od nieruchomości w kwocie 2.115,50 zł na 12 rat, w tym termin płatności czterech ostatnich rat (łączna kwota 705,90 zł) przypadał w 2008 r. czyli już w kolejnym okresie sprawozdawczym.

Przedstawione nieprawidłowości były skutkiem naruszenia postanowień zawartych w § 3 oraz w § 7 załącznika nr 34 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 115 poz. 781 ze zm), zgodnie z którymi sprawozdanie jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego - sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej. Natomiast na podstawie postanowień zawartych w §7 powołanego załącznika dane zawarte w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy i miasta na prawach powiatu, powinny być zgodne

z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego. W związku z powyższym należy uznać, iż w tym zakresie kwoty wykazane w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów za 2007 rok są również nieprawidłowe.

Ze względu na zmianę w 2005 roku systemu komputerowego obsługującego księgowość podatkową wszystkie należności z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od środków transportowych wykazywane są jedną kwotą, bez podziału na lata. Uniemożliwiło to kontrolującym stwierdzenie czy wystąpiły przypadki, w których mimo podjętych kroków zmierzających do wyegzekwowania występujących zaległości poprzez kierowanie spraw na drogę postępowania egzekucyjnego na kontach podatników wystąpiły zaległości przedawnione czyli takie, dla których termin płatności minął w 2002 r.. Z oświadczenia złożonego przez Skarbnika wynikało, iż faktyczne stwierdzenie należności przeterminowanych wiązałoby się z odnalezieniem w archiwum dokumentów podatników za poszczególne lata co jest czasochłonne i niemożliwe do wykonania w okresie trwania kontroli.

Nie uniknięto również nieprawidłowości przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wszyscy przedsiębiorcy objęci kontrolą (oprócz jednego), ubiegający się o przedmiotowe zezwolenia nie dołączali do wniosków niezbędnych załączników określonych w art. 18 ust. 6 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz. 1231 ze zm.).

W okresie objętym kontrolą z 21 skontrolowanych zezwoleń, aż 17 wydano bez uzyskania pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w przedmiocie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z postanowieniami uchwały Rady Gminy nr V/28/2003 z 6 marca 2003 roku naruszając w ten sposób postanowienia art. 18 ust. 3a przedmiotowej ustawy.

Wbrew postanowieniom art. 46 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego nie dokumentowano faktu odbioru decyzji w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z powołanym artykułem „Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia”.

W 2007 roku wystąpił przypadek, w którym przedsiębiorcy wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z datą wcześniejszą niż moment złożenia wniosku. Pismem z 16 lipca 2007 roku przedsiębiorca zwrócił się do Wójta Gminy Przeworno o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z tym, iż z dniem 30 czerwca 2007 roku minął termin ważności zezwoleń wydanych w 2005 roku. Zezwolenia nr SO.IV.6435.I/A/5/07, SO.IV.6435.I/B/5/07, SO.IV.6435.I/C/5/07 zostały wydane 16 lipca 2007 roku jednak z ich treści wynika, iż obowiązywały one od 1 lipca 2007 roku czyli z datą wcześniejszą czym naruszono postanowienia art. 18 ust. 1 i 2 ustawy, zgodnie z którymi sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta, właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży ponadto zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wydaje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy. W związku

z tym, iż wniosek został złożony 16 lipca 2007 roku wydane zezwolenie mogłoby obowiązywać najwcześniej od w/w daty po spełnieniu określonych w ustawie warunków.

Wydatki budżetowe

W 2006 roku Gmina Przeworno przyznała cztery dotacje jednostkom spoza sektora finansów publicznych w łącznej kwocie 74.992,66 zł na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu natomiast w 2007 roku wydatkowano na ten cel kwotę 77.000,00 zł. W związku z tym, iż do kontroli nie przedłożono dokumentów potwierdzających sposób podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o otwartym konkursie na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i sportu na 2006 rok, nie można było stwierdzić czy wypełniono postanowienia art. 13 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zgodnie z powołanym przepisem organ administracji publicznej ogłasza otwarty konkurs ofert co najmniej z trzydziestodniowym wyprzedzeniem poprzez zamieszczenie, w zależności od rodzaju zadania, w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym oraz Biuletynie Informacji Publicznej, a także w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń.

Zarówno w 2006 jak i 2007 r. Kluby, którym udzielono dotacji na realizację zadań publicznych w zakresie rozpowszechniania kultury fizycznej i sportu wykorzystywały je również w okresach nie objętych w umowach dotacyjnych. I tak w 2006 i 2007 roku wydatkowano niezgodnie z umową dotacje na łączną kwotę 5.671,04 tj. odpowiednio:

- Ludowy Klub Sportowy „Ognisko Przeworno” z Przeworna – kwota 1.979,61 zł i 1.305,57 zł,
- Związkowy Klubu Sportowego „Kwarcyt” Jegłowa – kwota 97,81 zł i 197,82 zł,
- Ludowy Klub Sportowy „Victoria” Sarby – kwota 797 zł i 340 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy Karnków – kwota 461 zł i 492,23 zł.

Nieprawidłowości te wskazują, iż kontrola w zakresie oceny realizacji powierzonych organizacji pożytku publicznego zadań publicznych a w szczególności stanu realizacji zadania, prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania oraz sposobu prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i w postanowieniach umowy stosownie do postanowień art. 17 ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. nr 96 poz. 873 ze zm.) mimo, iż została przeprowadzona to z niedostateczną starannością.

W 2007 r. Gmina zakupiła i pokrywała koszty 19 telefonów komórkowych, które wykorzystywane były przez sołtysów bez zawarcia stosownych umów. W trakcie kontroli z sołtysami zawarte zostały umowy użyczenia, w których określono, że telefon ma służyć do rozmów służbowych, a Gmina opłacać będzie abonament w wysokości 60,00 zł miesięcznie. W okresie od stycznia 2007 r. do 31 maja 2008 r. Gmina zapłaciła za wykorzystywane przez sołtysów telefony 3.095,90 zł ponad określoną kwotę. Jak oświadczył Sekretarz, w trakcie kontroli do sołtysów wystosowano pisma informujące o wysokości przekroczeń z zaleceniem wpłat różnicy na konto Urzędu.

Zamówienia publiczne

Przy podawaniu do publicznej wiadomości ogłoszenia o przetargu na realizację zadania pn. „Budowa chodnika przy ul. Korczaka w Jegłowej” nie dochowano określonego w art. 43 ustawy Prawo zamówień publicznych terminu niezbędnego na przygotowanie i złożenie oferty. Zgodnie z powołanym przepisem (według stanu prawnego obowiązującego do 11 czerwca 2007 roku) „Jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż wyrażona w złotych równowartość kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający wyznacza termin składania ofert, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że termin ten nie może być krótszy niż 15 dni od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu Prezesowi UZP dla dostaw lub usług i nie krótszy niż 30 dni dla robót budowlanych” W omawianym przypadku od momentu podania ogłoszenia do publicznej wiadomości co nastąpiło 4 czerwca 2007 roku do dnia składania ofert tj. 26 czerwca 2007 roku minęło zaledwie 22 dni.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia Wykonawca był zobowiązany do wniesienia najpóźniej w ciągu 7 dni od podpisania umowy zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 3% ceny ofertowej tj. kwotę 6.468,68 zł. Z zapisów umowy nr RUz/77/07 z 10 lipca 2007 roku wynikało, że na wniosek Wykonawcy wadium wniesione w kwocie 4.000,00 zł zostało zaliczone na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Wykonawca prac nie dokonał stosownej wpłaty różnicy w kwocie 2.468,68 zł. Po zakończeniu realizacji zadania zwrócono Wykonawcy tylko część kwoty zabezpieczenia tj. 2.060,00 zł pozostałe 1.940,00 zł przelano na lokatę jako zabezpieczenie gwarancji jakości.

Nieprawidłowości nie udało się również uniknąć przy realizacji zamówienia publicznego pn. „Dowóz dzieci do szkół z terenu gminy Przeworno w dniu nauki w roku szkolnym 2007/2008 i 2008/2009”. Na podstawie protokołu (druk ZP – 2) nie można było określić w jakim terminie, w jaki sposób oraz w jakiej wysokości określono wartość zamówienia. W związku z tym, iż zgodnie ze SIWZ zamówienie miało być udzielone na okres dłuższy niż 12 miesięcy tj. na rok szkolny 2007/2008 oraz 2008/2009, nie można było ustalić czy Zamawiający zachował zasady określone w art. 34 ust. 3 pkt 2 lit b ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którymi jeżeli zamówienia udziela się na czas dłuższy niż 12 miesięcy, wartością zamówienia jest wartość ustalona z uwzględnieniem okresu wykonywania zamówienia. Z wyjaśnień złożonych przez Wójta wynikało, do ustalenia wartości zamówienia przyjęto stawkę za km obowiązującą w roku szkolnym 2006/2007 tj. 2,25 zł zwiększoną o 10% tj. 2,47 zł brutto oraz ilość km na czas obowiązywania zamówienia tj. 2 lata w wysokości 98.120 km. Wartość ustalono w następujący sposób $98.120 \text{ km} \times 2,47 = 242.356,40 \text{ zł}$. Należy uznać zatem, iż przy ustalaniu wartości przedmiotowego zamówienia naruszono postanowienie art. 32 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym „Podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością”. W wyniku postępowania przetargowego wybrano firmę, która zaoferowała realizację zamówienia na łączną kwotę 279.642 zł. W 2007 roku łącznie wypłacono przewoźnikowi kwotę 55.074,77 zł, natomiast w 2008 roku do 7 lipca 2008 roku

wypłacono kwotę 69.082,48 zł. Zatem łącznie za realizację ½ zamówienia wypłacono przewoźnikowi kwotę 124.157,25 zł. Ponadto z zestawienia sporządzonego przez kierownika Gminnego Zespołu Oświaty wynikało, iż w roku szkolnym 2007/2008 przewoźnik autobusem zamawiającego przejechał 21.494 km natomiast autobusem własnym przejechał 20.000 km co łącznie dało ilość 41.494 km. Biorąc pod uwagę dane wynikające ze SIWZ zgodnie z którymi trasa przejazdu dla dwóch zadań została oszacowana w wysokości 49.060 km (rocznie) tj. o 7.566 km więcej, należy uznać, iż zamawiający wbrew postanowieniom art. 32 ustawy Prawo zamówień publicznych, przy ustaleniu wartości zamówienia nie zachował należytej staranności. Ponadto zawyżenie wysokości oszacowanych kilometrów w odniesieniu do faktycznie przejechanych w konsekwencji może doprowadzić do sytuacji, w której Wójt zobowiązany umową, będzie musiał wypłacić przewoźnikowi ustalone wynagrodzenie ryczałtowe, co w istotny sposób narusza postanowienie art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W związku z niedotrzymaniem terminu realizacji inwestycji pn. „Odbudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Cierpicach”, co zgodnie z umową miało nastąpić do 31 grudnia 2006 roku Wójt na spotkaniu z Wykonawcą 20 marca 2007 roku zawarł porozumienie, z którego wynikało, że Wykonawca ze względu na czas zimy i brak w tym okresie możliwości wykonywania prac (z przyczyn technologicznych) przystąpi do kontynuowania zadania od 1 kwietnia 2007 roku i będzie to okres od którego będą liczone kary umowne za przekroczenie terminu wykonania zadania, który zgodnie z umową przypadał na 31 grudnia 2006 roku. Mimo powyższych uzgodnień wbrew postanowieniom § 10 umowy nr 1/GPB-7028/DR.C./1/2006 z 31 maja 2006 roku, zgodnie z którymi zmiany postanowień umowy mogły następować tylko za zgodą obu stron wyrażoną na piśmie w formie aneksów pod rygorem nieważności nie sporządzono aneksu do umowy odzwierciedlającego postanowienia zawarte w porozumieniu. Nie podpisanie aneksu do umowy powoduje to, że zgodnie z § 8 umowy od 31 grudnia 2006 roku, Inwestor – Gmina Przeworno powinna naliczyć kary umowne w wysokości 1.825 zł tj. 0,5% od kwoty 365.000,00 zł, za każdy dzień zwłoki w oddaniu określonego w umowie przedmiotu odbioru tj. od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia faktycznego zakończenia inwestycji, co nastąpiło 13 sierpnia 2008 roku. Jednak kary umowne zostały naliczone tylko za okres od 1 do 13 kwietnia 2007 roku oraz od 10 do 13 sierpnia 2007 roku w łącznej kwocie 31.025,00 zł. Z zapisów w dzienniku budowy wynikało, iż pomiędzy okresem, za który naliczono karę nie wykonywano żadnych prac budowlanych.

Mienie komunalne

W kontrolowanym okresie, w dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo” rozdziale 01095 „Pozostała działalność” w § 077 „Odpłatne nabycia prawa własności nieruchomości” klasyfikowano dochody pochodzące ze sprzedaży, nieruchomości nie będących gruntami lub użytkami rolnymi oraz nieruchomości rolnych. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów Departamentu Finansów

Samorządu Terytorialnego wyrażonym w piśmie nr STI-4834-1180/2006/2019 z 26 lutego 2007 roku w w/w podziałkach klasyfikacji budżetowej powinno się klasyfikować tylko sprzedaż nieruchomości rolnych. Ponadto w 2007 r. w dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo” rozdział 010095 „Pozostała działalność” w § 0750 „Dochody z najmu i dzierżawy” były księgowane wpływy z tytułu dzierżawy gruntów rolnych; w § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego” - wpływy z tytułu sprzedaży gruntów rolnych oraz działek budowlanych niezabudowanych. Natomiast w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa” rozdział 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” w § 0750 księgowane były wpływy z dzierżawy alei czereśniowej, a w §0770 - sprzedaż nieruchomości zabudowanych. Stosowana klasyfikacja była niezgodna z art. 16 ust.1 ustawy o finansach publicznych, gdyż dochody publiczne klasyfikuje się według działów i rozdziałów - określających rodzaj działalności oraz paragrafów - określających rodzaj dochodu, a szczegółowa klasyfikacja dochodów została określona w rozporządzeniu Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. nr 107 poz. 726 ze zm.).

Przy wyliczaniu czynszu dzierżawnego w 2006 r. jako podstawę do określenia stawek czynszu przyjęto błędną kwotę 37,67 zł/1dt (kwintal) stanowiącą średnią cenę skupu żyta będącą podstawą obliczania podatku rolnego na 2005 r., zamiast kwoty 27,88 zł za 1 q (kwintal) stanowiącej średnią cenę skupu żyta będącą podstawą obliczania podatku rolnego na 2006 rok. Ponadto w 2006 r. błędnie w systemie komputerowym określono przelicznik dla gruntów ornych klasa IVb. Zgodnie z zarządzeniem Wójta nr 28/04 z 29 października 2004 roku w sprawie określenia stawek czynszu dzierżawnego za grunty komunalne Gminy Przeworno, dla gruntów ornych klasy IVb zastosowany przelicznik powinien wynosić 0,50 q żyta/ha natomiast przyjęto 1,50 q żyta/ha. Przeliczniki dla pozostałych rodzajów i klas gruntów zostały wprowadzone zgodnie z przedmiotowym zarządzeniem. Natomiast mimo, iż w 2007 i 2008 r. prawidłowo zastosowano kwotę średniej ceny skupu żyta to podobnie jak to miało miejsce w 2006 r. błędnie przyjęto przelicznik dla gruntów ornych klasy IVb. Jako podstawę do obliczeń w 2007 r. zastosowano przelicznik 2,5 q żyta/ha zamiast 0,5 q żyta/ha, natomiast w 2008 r. przelicznik ten wynosił 3,5 q żyta/ha. W trakcie kontroli pracownik Urzędu dokonał ponownego naliczenia czynszu dzierżawnego przy zastosowaniu prawidłowych stawek oraz przeliczników, z którego wynikało, że nastąpiło zawyżenie czynszu dzierżawnego łącznie na kwotę 2.387,28 zł (tj. w 2006 r. na kwotę 1.166,08 zł, w 2007 r.- 459,21 zł oraz w 2008 r. - 761,99 zł).

Rada Gminy w Przewornie uchwałą nr XIII/59/07 z 26 października 2007 r. wyraziła zgodę na wydzierżawienie działki nr 10 obręb Przeworno o powierzchni 3,37 ha na okres dłuższy niż 3 lata. Przedmiotową nieruchomość Gmina wydzierżawiła w 2007 r. na okres 9 lat i 10 miesięcy w trybie bezprzetargowym. Wydzierżawienie nieruchomości w trybie bezprzetargowym było niezgodne z podjętą przez Radę uchwałą, gdyż w uchwale tej Rada nie wyraziła zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy. Zgodnie z art. 37 ust. 1 i ust. 4 ustawy z 21 września 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 261 poz. 2603 ze zm.), zawieranie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3

lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu chyba, że rada wyrazi zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.

Wystąpiły również nieprawidłowości w zakresie prowadzenia czynności egzekucyjnych wobec zalegających dzierżawców nieruchomości gruntowych. Zarówno w 2006 i 2007 r. wobec zalegających w opłacie rocznej czynszu dzierżawnego nie było wszczynane postępowanie egzekucyjne. Urząd ograniczał się jedynie do wysyłania do dzierżawców wezwań do zapłaty, nie podejmował jednak żadnych dalszych kroków egzekucyjnych mających na celu wyegzekwowanie od dłużników zobowiązań wobec Gminy, określonych w przepisach ustawy z 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. nr 43 poz. 296. ze zm.). Na dzień 31 grudnia 2007 r. zaległości z tytułu czynszu dzierżawnego wystąpiły u 28 dzierżawców na łączną kwotę 1.130,01 zł. Z kwoty tej do 30 czerwca 2008 r. swoje zadłużenie uregulowało 9 dłużników łącznie w kwocie - 139,90 zł. W stosunku do zalegających z czynszem dzierżawnym nie kierowano spraw do sądu ze względu na niewspółmiernie wysokie koszty postępowania sądowego w stosunku do wysokości kwot zaległości a ponadto w większości przypadków dzierżawcami są starsze osoby renciści i emeryci o niskich dochodach, wobec których postępowanie egzekucyjne okazałoby się nieskuteczne.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Wójtowi, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnoszę o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli i niedopuszczanie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, a w szczególności o:

1. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych (Dz.U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.), szczególnie w zakresie:
  - a) zamieszczanie daty wpływu na zewnętrznych dowodach księgowych wpływających do Urzędu umożliwiającej stwierdzenie momentu ich otrzymania,
  - b) bieżącego wprowadzania do rejestru upoważnień i pełnomocnictw wszystkich wydawanych przez Wójta upoważnień i pełnomocnictw, stosownie do wymogów określonych w § 21 ust. 1 pkt 4 instrukcji stanowiącej załącznik do rozporządzenia.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) prawidłowej klasyfikacji dochodów publicznych, wydatków publicznych oraz przychodów według działów i rozdziałów - określających rodzaj działalności i paragrafów - określających rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku stosownie do postanowień art. 16 ust. 1 ustawy,
  - b) dokonywania wydatków w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań stosownie do postanowień art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy,
  - c) przeprowadzania kontroli, wg zasad i w terminie określonym w art. 187 ust. 2 i ust. 3 ustawy w podległych i nadzorowanych jednostkach organizacyjnych.

3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) ujmowanie w urządzeniach księgowych operacji gospodarczych prowadzenia, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym, stosownie do wymogów art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy,
  - b) ujmowania w ewidencji księgowej okresu sprawozdawczego zdarzeń, które nastąpiły w tym okresie, stosownie do wymogów art. 20 ust. 1 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku nr 8, poz. 60 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
  - a) ustalania wysokości zobowiązania podatkowego zgodnie z postanowieniami art. 21 § 5,
  - b) sposobu naliczania odsetek stosownie do postanowień art. 55 ustawy,
  - c) wydawania postanowień w sprawie zaliczenia wpłaty na poczet zaległości podatkowych zgodnie z postanowieniem art. 62 § 4 ustawy,
  - d) umarzania należności podatkowych, odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej stosownie do postanowień art. 67a §1 pkt 3,
  - e) dochodzenia i zabezpieczania należności podatkowych w taki sposób, aby nie doprowadzać do ich przedawnienia (art. 70 § 1 ustawy),
  - f) zamieszczania w decyzjach podatkowych uzasadnienia faktycznego, wskazującego fakty uznane przez organ za udowodnione, dowody, którym dał wiarę, oraz przyczyny, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności stosownie do wymogów art. 210 §1, §4 i §5 ustawy,
  - g) dokonywania w trybie art. 272 pkt 2 i 3 ustawy czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności deklaracji z przedstawionymi dokumentami.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 121 poz. 844 ze zm.), szczególnie w zakresie:
  - a) prawidłowego opodatkowania nieruchomości wykorzystywanych do działalności gospodarczej stosownie do postanowień art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy,
  - b) kontrolowania podatników - osoby fizyczne czy wypełniają obowiązki nałożone na nich postanowieniami art. 6 ust. 6 ustawy,
  - c) dostarczanie podatnikom nakazów płatniczych i decyzji w sposób umożliwiający im dokonanie wpłaty I raty podatku w terminach określonych w art. 6 ust. 7 ustawy.
6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. nr 137 poz. 1541 ze zm.) w przedmiocie dokonywania czynności egzekucyjnych stosownie do wymogów § 5 i § 6 rozporządzenia.
7. Poinformowanie Izby o wynikach wszczętych a niezakończonych w trakcie kontroli postępowań

wyjaśniających wobec podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych, podatku od środków transportowych oraz podatków opłacanych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego objętych kontrolą.

8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. nr 147, poz. 1231 ze zm.), a w szczególności w zakresie :
  - a) niedopuszczania do sytuacji aby przedsiębiorca sprzedawał napoje alkoholowe przed wydaniem stosownego zezwolenia wbrew art. 18 ust. 1 i 2 ustawy,
  - b) postanowień art.18 ust. 3a, zgodnie z którymi zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, organ zezwalający wydaje po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, które zgodnie z art. 106 § 1 i § 5 ustawy z 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.), powinno mieć formę postanowienia,
  - c) postanowień art. 18 ust. 6 ustawy, zgodnie z którym przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do wniosku powinien załączyć odpowiednie dokumenty.
9. Przestrzeganie ustawy z 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 roku nr 98 poz. 1071 ze zm.), w tym art. 109 § 1 w zw. z art. 46 § 1 – w zakresie zasad potwierdzania odbioru zezwoleń.
10. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), szczególnie w zakresie:
  - a) ewidencjonowania stanu, zwiększeń i zmniejszeń Funduszu Ochrony Środowiska zgodnie z opisem do konta 853,
  - b) ewidencjonowanie na koncie 221 należności z tytułu odsetek, stosownie do postanowień § 7 ust. 8 rozporządzenia w brzmieniu obowiązującym od 14 maja 2008 r.,
  - c) ewidencjonowanie sporządzonych list wypłaty diet zgodnie z opisem do konta 240 zawartym w rozporządzeniu.,
  - d) ewidencjonowania na koncie 226 – długoterminowe należności budżetowe hipotek zgodnie z treścią ekonomiczną tego konta.
11. Przestrzeganie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. nr 96, poz. 873 ze zm.) przy udzielaniu dotacji dla organizacji pozarządowych, a w szczególności dokonywanie w sposób staranny kontroli i oceny realizacji zleconego zadania publicznego, w zakresie określonym w art. 17 ustawy.
12. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm), a w szczególności:

- a) postanowień zawartych w § 3 załącznika nr 34, zgodnie z którymi sprawozdanie jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego - sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej,
  - b) postanowień zawartych w § 7 powołanego załącznika, zgodnie z którymi dane zawarte w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy i miasta na prawach powiatu, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego,
  - c) przepisów dotyczących wykazywania zobowiązań wymagalnych stosownie do wymogów określonych w § 8 ust. 2 pkt 5 i § 12 pkt 4 załącznika nr 34 do rozporządzenia.
13. Sporządzenie korekty sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za 2007 rok oraz sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego za II, III i IV kwartał 2007 rok i przesłanie ich do RIO we Wrocławiu.
14. Przy udzielaniu zamówień publicznych przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655), a w szczególności:
- a) w zakresie ustalania wartości zamówienia na usługi (w tym na dowóz dzieci), stosownie do postanowień art. 34 ust. 3 ustawy,
  - b) w zakresie wyznaczania terminów składania ofert, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia ofert stosownie do postanowień art. 43 ustawy,
  - c) postanowień art. 147 – 151 ustawy, regulujących zagadnienia z zakresu zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
15. Przestrzeganie postanowień umów zawieranych z wykonawcami na realizację zadań inwestycyjnych, w tym: w zakresie zmiany postanowień umów, które mogą następować tylko za zgodą obu stron wyrażoną na piśmie w formie aneksów pod rygorem nieważności, jak i w zakresie naliczania odsetek za nieterminową realizację zadań.
16. Stosowanie czynności egzekucyjnych określonych w przepisach ustawy z 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. nr 43 poz. 296. ze zm.) wobec dzierżawców i najemców zalegających z płatnościami.
17. Klasyfikowanie dochodów i wydatków zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.).

18. Przestrzeganie postanowień obowiązującej w Urzędzie Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w zakresie przeprowadzania corocznej inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania oraz sposobu ich wydawania.
19. Zaciąganie długoterminowych kredytów inwestycyjnych tylko po podjęciu przez Radę Gminy stosownej uchwały oraz uzyskaniu opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu, stosownie do postanowień art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 83 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Andrzej Łuczak

Przewodniczący Rady Gminy

w Przewornie